

Jongeren vaak slachtoffer van verkeersongeval

Doodlopende wegen

Het aantal verkeersdoden neemt af in Nederland. Daarentegen blijft het aantal ernstig gewonden constant. Vooral jongeren en 65-plussers moeten alert blijven.

Het aantal verkeersdoden in ons land neemt af. Op dit moment vallen evenveel verkeersdoden als in het begin van de jaren vijftig. Dat is een opmerkelijke ontwikkeling, aangezien in veertig jaar tijd de verkeersstromen zijn verviervoudigd.

Veilig op weg

De verhoogde veiligheid kan deels worden verklaard door gerichte maatregelen die ter bevordering van de veiligheid de afgelopen jaren zijn genomen. Sinds 1995 loopt het project Duurzaam Veilig Verkeer. Onderdeel hiervan is betere scheiding van verschillende soorten verkeer met een duidelijk herkenbare wegstructuur voor de deelnemers. Ook verbeteringen aan wegen, voertuigen, uitrusting en het bevorderen van het gebruik van de veiligheidsgordel zijn aandachtspunten van het project.

Meer mannen dan vrouwen

Hoewel het aantal verkeersdoden minder wordt, blijft het opletten. Vooral jongeren van 15 tot 25 jaar en 65-plussers dienen met enige voorzichtigheid aan het verkeer deel te nemen. Ruim een kwart van alle verkeersdoden is namelijk jonger dan 25 jaar, ruim twintig procent is 65 jaar en ouder. Jaarlijks vinden in het verkeer bijna tweeënhalf keer zoveel mannen de dood als vrouwen.

De meeste verkeersdoden vallen in Noord-Brabant en Gelder-

land. Dit zijn tevens de provincies met het grootste aantal kilometers provinciale weg. Het aantal verkeersdoden in deze provincies is de laatste jaren afgenomen. Gedaald is ook het aantal verkeersdoden in de provincies Noord- en Zuid-Holland. De minste verkeersdoden vallen in de provincies Flevoland, Groningen, Friesland en Zeeland.

Auto-inzittenden

Op welke wijze kan men zich nu het beste door het verkeer bewegen? Gezien het comfort en het gemak kiezen veel mensen voor de auto. Gezamenlijk hebben wij dan ook bijna zes miljoen auto's in ons bezit. Bijna de helft van alle verkeersdoden in 1997 is auto-inzittende. Verkeersdoden in personenauto's vallen vooral buiten de bebouwde kom, met een piek in de avondspits en de vroege avonduren. De meeste doden vallen niet op de snelwegen, maar op de 80-kilometerwegen.

Ook fietsers vormen een risicogroep in het verkeer. Ruim twintig procent van alle verkeersdoden in 1997 was fietser. De fiets wordt vooral gebruikt in het woon-werkverkeer en door scholieren, met name voor afstanden beneden de tien kilometer. Bovendien pakken we de fiets als we toeristjes maken.

In de periode 1986-1997 is het aantal verongelukte bromfietzers en voetgangers aanzienlijk gedaald. Daarentegen is het aantal verkeersdoden onder bestuurders van motoren en scooters de laatste tien jaar sterk toegenomen.

Ondanks de verveelvoudiging van de verkeersstromen daalt het aantal verkeersdoden. Vooral jongere verkeersdeelnemers blijven kwetsbaar.

Ernstig verkeersgewonden

Neemt het aantal verkeersdoden af, het aantal ernstig verkeersgewonden dat in het ziekenhuis moet worden opgenomen of behandeld moet worden op een EHBO-afdeling blijft constant. Van alle ernstig verkeersgewonden is bijna de helft jonger dan 25 jaar. De belangrijkste oorzaak is het relatief hoge aantal (jeugdige) fietsers en bromfietzers dat verongelukt zonder dat hierbij een andere wegdeelnemer betrokken is.

In de zomermaanden eist het verkeer iets meer gewonden dan in de overige maanden. In februari vallen de minste gewonden, ook als rekening gehouden wordt met het kleinere aantal dagen in deze maand. Op vrijdag zijn de meeste gewonden in het verkeer te betreuren, terwijl op zondag de minste verkeersgewonden vallen.

Heropstappers

De populariteit van motorrijden is het laatste decennium sterk toegenomen. Het motorenpark is in de periode 1985-1997 ongeveer verdrievoudigd tot 360 duizend stuks. Er is een instroom van wat oudere motorrijders, waaronder zich zowel onervaren motorrijders bevinden als zogenaamde 'heropstappers'. De nieuwe motorrijders hebben vaak ook een auto, zodat de motor voornamelijk recreatief wordt gebruikt. Dit betekent dat het gebruik vaak seizoengebonden is, waardoor de gemiddelde rijervaring van motorrijders afneemt.

De ontwikkeling in het motorgebruik wordt weerspiegeld in het aantal slachtoffers. Het aantal verkeersdoden en ziekenhuisgewonden is in de periode 1985-1997 verdubbeld van ruim zevenhonderd tot bijna vijftienhonderd. De stijging van het aantal slachtoffers heeft zich vooral voorgedaan bij motorrijders van 25 jaar en ouder.

Het risico om zwaar letsel op te lopen bij een verkeersongeval is voor motorrijders veertien tot zeventien keer zo hoog als voor automobilisten. Op de brom- en snorfiets na heeft de motorrijder het hoogste risico om ernstig gewond te raken bij een verkeersongeval.

Weekend risicovol

Jongeren van 15 tot 25 jaar vormen een risicogroep in het verkeer gezien het relatief hoog aantal verkeersdoden. Niettemin neemt ook het aantal verkeersdoden onder jongeren af. Opmerkelijk is dat het aantal doordeweekse verkeersdoden over de jaren heen constant blijft, terwijl het aantal verkeersdoden in het weekend duidelijk afneemt. De laatste jaren houdt het ministerie van Verkeer en Waterstaat samen met Veilig Verkeer Nederland elk jaar een landelijke alcoholcampagne. Ook wordt in het weekend door de politie meer op alcoholgebruik gecontroleerd. Mogelijk hebben deze acties bijgedragen aan het geringere aantal verkeersdoden in het weekend. Niettemin vallen er nog steeds veel verkeersdoden in het weekend. Het weekend blijft dus risicovol.

De meeste 15-jarigen die in de periode 1992-1997 in het weekend verongelukt, vonden de dood in de auto. Door de week

zaten de 15-jarigen op de fiets als ze slachtoffer werden.

Uit de cijfers van de verkeersongevallen van 16- en 17-jarigen blijkt dat de meeste ongevallen zich voordoen op de brom- en snorfiets, door de week en in het weekend. Bij 18-jarigen vielen de meeste doden door de week, zowel op de brom- en snorfiets als in de auto, terwijl in het weekend de meeste slachtoffers in een auto zaten. Bij 19- tot 25-jarigen vonden de meesten de dood in een auto, ongeacht de dag van de week. ◀

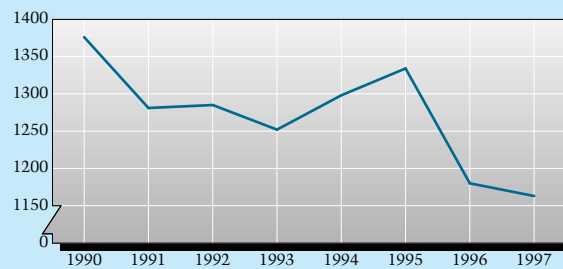
Sabine Lucassen

Verkeersongevallen 1997. CBS/AVV (Voorburg/Heerlen) 1998.

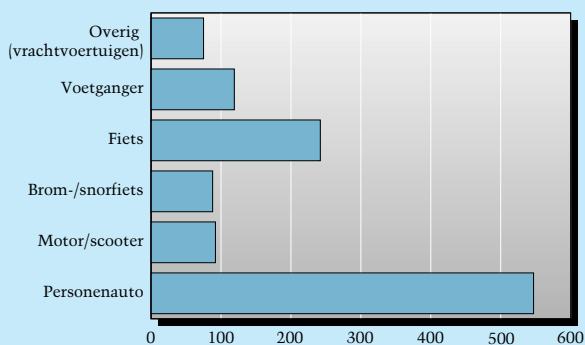
De mobiliteit van de Nederlandse bevolking in 1997. CBS (Voorburg/Heerlen) 1998.

Verkeersdoden

1990-1997

naar wijze van verkeersdeelname, 1997

naar leeftijd, 1997

